

Rigorózna štátna skúška – európske štúdiá a politiky
platné od AR 2019/2020

Tézy k predmetu: *Štátna skúška z európskych štúdií*

- 1. Rozhodovací proces v inštitúciách EÚ** (Komplexný prehľad o kompetenciách EÚ definovaných v Lisabonskej zmluve vrátane legislatívneho procesu a inštitucionálnej spolupráce v tejto oblasti. Pozornosť sa venuje riadnemu a mimoriadnemu postupu)
- 2. Migračné a utečenecké vlny v Európe od 2. svetovej vojny** (Schopnosť charakterizovať hlavné utečenecké vlny v Európe po 2. svetovej vojne s osobitným odkazom na stredomorské a vybrané africké a ázijské štáty). Zameranie na obdobie 70. rokov 20. storočia, obdobie ropnej krízy, hospodárske spomalenie a zmeny vo vnímaní prísťahovaleckých politík v Európe, ďalšou témou je pád železnej opony a prísťahovalecká vlna z východných štátov na západ, schopnosť analyzovať vplyv historických skúseností na súčasné prísťahovalecké a azylové politiky)
- 3. Európsky rozmer migračnej a azylovej politiky: premiestnenie utečencov, úlohy EÚ a jej typy, viacúrovňové nastavenie politiky EÚ a analýza vplyvu prísťahovaleckej a azylovej politiky EÚ** (Schopnosť určiť hlavné aspekty právnych, politických a inštitucionálnych otázok v rámci politiky EÚ a jej rozvoja. Analýza spolupráce medzi piatimi kľúčovými inštitúciami v prísťahovaleckej a azylovej politike EÚ s osobitným dôrazom na kompetencie EÚ. Znalosť troch typov presídľovania a jej špecifických aspektov vo vzťahu medzi EÚ a jej členskými štátmi vrátane štvorrozmerného rozhodovacieho procesu - pôvodné myšlienky, politická mobilizácia, rozhodovanie a implementácia verejnej správy. Schopnosť využiť niektoré príklady zo súčasnej migračnej krízy)
- 4. Európska susedská politika: Východné partnerstvo** (Všeobecný prehľad o politike susedských vzťahov EÚ a jej stredomorskej a východnej dimenzii vrátane základných nástrojov a jej limitov)
- 5. Európske medzinárodné hospodárstvo a jeho aktéri** (Rozvoj a formy medzinárodnej hospodárskej integrácie - zóna voľného obchodu, colná únia, spoločný trh, hospodárska únia, menová únia, rozvoj jednotného trhu EÚ, Slovensko a EÚ a dôsledky hospodárskej integrácie)
- 6. Výzvy európskej menovej integrácie** (Poznatky o otázkach eurozóny a ich inštitucionálnom rámci, osobitné zameranie na rozvoj eurozóny po Lisabonskej zmluve v kontexte hospodárskej krízy, dlhovej krízy niektorých štátov a možný návrh reformy návrhu).
- 7. EÚ ako globálny aktér** (Schopnosť preukázať vedomosti o vzťahoch EÚ s inými aktérmi vrátane USA, Ruska, Číny a štátov AKT vrátane hlavných otázok vo vzájomných vzťahoch).

8. **Vzťahy medzi členmi EÚ a SZBP** (Prehľad o postojoch členských štátov EÚ k zahraničnej a bezpečnostnej spolupráci na úrovni EÚ s osobitným zameraním na veľké členské štáty EÚ vrátane Francúzska, Nemecka, Veľkej Británie, ale aj Slovenska)
9. **Európska bezpečnostná stratégia** (Prehľad o kontexte v čase prijatia európskej bezpečnostnej stratégie a poznanie kľúčových aspektov stratégie vrátane aktualizácie stratégie a odkazu na iné stratégie a činnosti EÚ v oblastiach vymedzených v stratégii)
10. **Vojenský potenciál EÚ a jeho vplyv na spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku** (Prehľad o vývoji bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ vrátane špecifického vzťahu medzi EÚ a NATO).
11. **Spoločná bezpečnostná a obranná politika EÚ: aktéri, ciele a vojenské a civilné misie** (Rozvoj bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ s osobitným zameraním na civilné a vojenské operácie s konkrétnymi príkladmi).
12. **Slovenská zahraničná politika** (Komplexný prehľad slovenskej zahraničnej politiky od roku 1993 k súčasným otázkam. Osobitná pozornosť bude venovaná rozdielom v postoji 1993-1998, 1998-2004 a zmenám v kontexte NATO a rozšírenia EÚ)
13. **Priority Slovenskej republiky v zahraničnej politike EÚ** (Prehľad o slovenských prioritách a postojoch SR k súčasným otázkam medzinárodných vzťahov, všeobecné vedomosti o štruktúre Ministerstva zahraničných vecí a jeho úlohách)
14. **EÚ a vonkajšie výzvy** (Poznatky o postojoch EÚ k súčasným výzvam, vrátane finančnej krízy, krízy v eurozóne, krízy v Grécku, prísťahovaleckej krízy atď.)
15. **EÚ ako právny štát: súdna kompetencia EÚ** (Pochopenie postavenia a úloh Súdneho dvora EÚ, prvky práva EÚ, vývoj primárnych aktov a osobitných charakteristík sekundárnych aktov vrátane priameho a nepriameho účinku, otázky nadradenosti alebo predbežné otázky rozhodovacieho konania)
16. **Energetická politika EÚ a energetická bezpečnosť** (Energetická bezpečnosť v kontexte EÚ vrátane teoretických prístupov v 21. storočí. Podrobné fungovanie energetickej politiky EÚ v rámci jej vnútorného a vonkajšieho rozmeru, plnenie cieľov 20-20-20 a stratégie do roku 2030 vrátane niektorých empirických dôkazov o význame ropy a zemného plynu v súvislosti s národnou energetickou bezpečnosťou)
17. **Európsky sociálny model: systém sociálneho poistenia, sociálna pomoc a sociálna podpora a klasifikácia sociálnych štátov** (Definovanie európskeho sociálneho modelu, rôzne druhy sociálneho zabezpečenia, sociálna pomoc a sociálna podpora podľa štátov ako ich prezentuje Gost Esping-Andersen, Richard Titmuss a Giulian Boboli. Hodnotenie základných problémov v príslušných štátnych typoch vo vzťahu k ekonomickej globalizácii)

UNIVERZITA SV. CYRILA A METODA V TRNAVE
NÁM. J. HERDU 2, 917 01 TRNAVA
FAKULTA SOCIÁLNYCH VIED
Bučianska 4/A, 917 01 Trnava

- 18. Sociálna politika EÚ a primárne právo EÚ: sociálna charta EÚ, otvorená metóda spolupráce a alternatívne projekty** (Rozvoj významu sociálnej politiky od Parížskej zmluvy k Lisabonskej zmluve vrátane prijatia sociálnych chárt a otvorenej metódy koordinácie. Alternatívne projekty týkajúce sa európskeho sociálneho modelu vrátane sociálneho hospodárstva, európskeho sociálneho dialógu, všeobecného základného príjmu alebo spoločného európskeho systému poistenia v nezamestnanosti)
- 19. Európsky sociálny model z politického a filozofického hľadiska** (Vysvetliť základné rozdiely v argumentácii v prospech alebo neprospech sociálneho prerozdelenia kľúčových politických a filozofických postojov s osobitným odkazom na utilitarizmus Benthama a Sidgwicka, liberalizmus Rawlsa a Nozicka, komunitárstvo a marxizmus. Súčasná reflexia krízy sociálneho modelu z pohľadu Habermasa, Esping Andersena alebo Kellera)
- 20. Európska verejná politika** (Komplexné pochopenie politických procesov vedúcich k tvorbe politík, Prezentácia teoretických konceptov a modelov týkajúcich sa tvorby politík na európskej úrovni, Špecifický dôraz na legislatívny postup vo vybraných štátoch vrátane Nemecka, Francúzska, Veľkej Británie, Španielska, Talianska, Slovenska, Českej republiky, Poľska a Maďarska)